



virtuoos in onderwijs

Uitvoering LAT/CAP traject - Het ABC

Bouwien Westerhuis
Onderwijsadviseur Het ABC

10-10-2023



Inhoudsopgave



- **Wat is het LAT-CAP traject?**
- **Stap 1. Adaptief toetsen**
 - Wanneer terug toetsen?
- **Stap 2. Inlezen in ELK (leerlingen + toetsresultaten koppelen)**
- **Stap 3. CAP (capaciteiten/intelligentieonderzoek)**
 - CAP Ja of Nee?
 - Soorten CAP (ADIT, WISC, SON)
 - Toestemmingsformulieren
 - Uitleg ADIT
- **Stap 4. Advies door school**



Wat is het LAT/CAP traject?



De Kernprocedure is in Amsterdam de naam voor de het overstaptraject van de groep 8 naar het VO. Het LAT/CAP traject is een specifiek traject waarbij, middels aanvullende toetsen en/of onderzoeken, wordt gekeken of leerlingen mogelijk in aanmerking komen voor praktijkonderwijs (PRO) of om te kijken welk onderwijsniveau het best passend is voor een leerling.

- Hierbij gaat het om leerlingen met doorstroomperspectief Praktijkonderwijs, VSO, VMBO een tussenvoorziening of de Kopklas.
- Er wordt allereerst gekeken naar de leerresultaten op de vakgebieden technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen/wiskunde. Op basis van deze resultaten wordt besloten of de leerling in aanmerking komt voor capaciteitenonderzoek (ook wel: intelligentietest of CAP). CAP kan verplicht zijn óf optioneel. Hierover later meer.
- Het ABC neemt de CAP onderzoeken af in de periode september t/m december.



- 1. Adaptief toetsen:** Leerlingen die mogelijk in aanmerking komen voor leerwegondersteuning binnen vmbo/PRO/KOPKLAS/TUSSENVOORZIENING worden eind groep 7 (óf begin groep 8) adaptief getoetst > **Zie hiervoor de Handleiding adaptief toetsen**
- 2. Inlezen in ELK (www.elkadam.nl) :** School leest leerlingen en toetsresultaten in én vinkt aan welke leerlingen **wel/niet in aanmerking komen voor CAP** (intelligentieonderzoek). School geeft het aantal leerlingen door via de mail naar kernprocedure@hetabc.nl
> **Zie hiervoor de handleiding Beoordelen adaptieve toetsen**
> Ouders ondertekenen toestemmingsformulier (bijv. tijdens het kennismakingsgesprek)
- 3. CAP:** Het ABC controleert de toetsresultaten in ELK en nodigt leerlingen uit die in aanmerking komen voor CAP (intelligentieonderzoek).
- 4. Advies door school**

1. Adaptief toetsen



Tijdens het E7 moment óf in september worden de leerlingen met doorstroomperspectief praktijk, VSO, VMBO, tussenvoorziening of Kopklas adaptief getoetst op de vakken begrijpend lezen, spelling én rekenen. Er is hiervoor **geen toestemming van ouders nodig**. Wel wordt geadviseerd ouders hierover te informeren. → zie hetabc.nl/kernprocedure voor een informatiebrief voor ouders.

Welke toetsen? Zie <https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl/stcrt-2023-26276.html> o.a... BOOM, CITO LIB, IEP LVS, DIAtoetsen en Drempeltoets.

Let op! **Al deze toetsen zijn onvoldoende adaptief**, ze pakken vaak terug naar lesstof van een (half) jaar ervoor en een (half)jaar erna. Dus alsnog op toetsen gebruiken passend bij niveau/DLE van de leerling (vb M5, E6, etc).



Adaptief toetsen (wanneer terug toetsen)



Scholen kijken deze toetsen zelf na en zorgen er zelf voor dat de resultaten in ELK komen te staan (via ParnasSys). Het ABC controleert in ELK of de behaalde DLE niet te laag is. Mocht er nog actie nodig zijn vanuit jullie kant (vb afnemen lagere toets), dan zetten wij een notitie bij de desbetreffende leerling. Houd dit dus in de gaten.



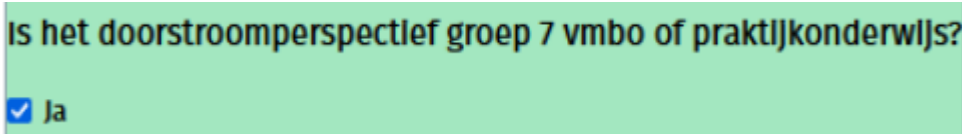
	Toets en toetsversie *	Toetsdatum *	RS / VS	Cito niv	DL *	DLE *	LA	LR
T.Lezen	AVI 2018 E5 B	06-06-2023	6		50	30	40%	60%
B.Lezen	Begrijpend lezen 3.0 E6	14-06-2022	31	V	40	21	48%	52%
Spelling	Spelling 3.0 E3	10-06-2022	29	V	40	7	82%	18%
Inz.Rek	Rekenen en Wiskunde 3.0 E5	14-06-2022	31	V	40	19	52%	48%



2. Inlezen in ELK (Elektronisch loket Kernprocedure)



Augustus 2023

- School leest eerst éénmalig de nieuwe leerlingen in, in ELK Overstapjaar 2024 (**Elektronisch Loket Kernprocedure**) via OSO.
- School vinkt aan doorstroomperspectief vmbo of pró (geldt ook voor VSO) en geeft aan en dat de leerling adaptief getoetst wordt. Hierdoor wordt de leerling zichtbaar voor Het ABC in ELK. 
- School leest daarna de resultaten (van het adaptief toetsen) in. Stem intern af wie dit gaat oppakken en wanneer.

Kijk voor het proces van inlezen van de leerlingen en overige informatie op

> elkadam.info

Mocht u er op deze pagina niet uitkomen, mail dan naar helpdesk@elkadam.nl. Het ABC is geen beheerder van het ELK en kan dus niet helpen met technische vragen.



3. CAP ja of nee?

1. CAP verplicht voor:

- Leerlingen met het doorstroomperspectief praktijkonderwijs.
- Leerlingen met leerachterstanden die zouden kunnen aansluiten bij praktijkonderwijs (een achterstand van 50% of meer op een van de inzichtelijke domeinen: begrijpend lezen of rekenen, in combinatie met een achterstand van 50% of meer op een van de andere domeinen).

2. CAP is optioneel voor:

- Leerlingen met een doorstroomperspectief vmbo en met leerachterstanden op begrijpend lezen EN rekenen tussen de 25% en 50%. Het kan zijn dat de leerling hiernaast ook nog een achterstand op technisch lezen en/of spelling heeft.
- Leerlingen met een doorstroomperspectief vmbo en met leerachterstanden op begrijpend lezen OF rekenen tussen de 25% en 50% EN die daarbij een achterstand hebben voor spelling en/of technisch lezen tussen de 25% en 50%.

Bij deze leerlingen dient zorgvuldig afgewogen te worden of het afnemen van CAP van toegevoegde waarde is. Een CAP kan bijvoorbeeld nuttig zijn wanneer recent gemeten leerachterstanden een heel ander beeld geven dan je van de leerling gewend bent en je daardoor niet weet welk schooladvies passend is. Of wanneer de leerresultaten de afgelopen jaren dermate fluctueerden, dat je op basis van die resultaten moeilijk tot een eenduidig schooladvies komt voor praktijkonderwijs of vmbo-niveau.

Soorten CAP (intelligentieonderzoek)

1. CAP door Het ABC (september-december)
 - **ADIT (groepsgewijs)**
 - **WISC V (bij uitzondering, vb dyslexie)**
 - **SON (non verbaal, bij leerlingen met TOS of ex-NK)**→ zie [hetabc.nl/kernprocedure](https://www.hetabc.nl/kernprocedure) voor een informatiebrief voor ouders.
2. óf CAP door school: uploaden door school zelf (onderzoeken ná aug 2022, want moet geldig zijn bij start op VO)
Let op! Onderzoeken door eigen orthopedagoog of derde instantie zelf uploaden in ELK en wel/niet PRO beslissing zelf maken

Toestemmingsformulieren



- **Ouders geven toestemming middels een formulier**
 - > Kies het passende toestemmingsformulier en download uit ELK
- **AVG: Indien beide ouders gezag hebben over het kind, dienen beide ouders te ondertekenen** Toestemming is nodig van de ouders die met het ouderlijk gezag zijn belast. *Indien ouders getrouwd zijn en beide op het zelfde adres wonen mag je er vanuit gaan dat de toestemming besproken is* (zo wordt dit verwoord in de wet). In alle andere gevallen moeten beide ouders (mits beiden gezag hebben) hun toestemming verlenen.
- School is verplicht te achterhalen wie het ouderlijk gezag hebben en wie er dus moeten ondertekenen, let hier op! Bij twijfel is de school verplicht dat na te gaan in het [Centraal Gezagsregister](#).
- **Scan de ondertekende formulieren en upload deze per leerling in ELK**



Uitleg ADIT



- Digitaal (computers/laptops/tablets)
- Adaptief: vragen passen zich aan, dus leerling heeft het gevoel dat hij/zij het goed heeft gedaan (succeservaringen)
- Heel gestructureerd, dit heeft een positief effect op angstig/weinig gestructureerd werkende leerlingen
- Ongeveer 10 à 15 leerlingen per afname
- De afname duurt zo'n 1,5 uur





Scoreprofiel ADIT



Leerling: Brad Pitt
 Geboortedatum: 07-09-2002
 Klas: 8
 Atnamedatum: 21-01-2015

School: A-VISION voorbereidingschool
 Plaats: Apeldoorn
 Code: 19AZ113

Wat is een adaptieve test?

Dit scoreblad bevat de resultaten van de leerling op de ADIT; een adaptieve intelligentietest voor groep 8. Bij een adaptieve test past de testinhoud zich zoveel mogelijk aan het niveau van de leerling aan. Hierdoor wordt de leerling niet onnodig geconfronteerd met te moeilijke of te moeilijke opgaven.

De subtests van de ADIT

De ADIT bestaat uit non-verbale en verbale subtests. De balken hieronder geven weer hoe de resultaten van de leerling zich tot elkaar verhouden.

Non-verbale subtests

Hoofdbewerkingen
 Kubussen
 Reeksen
 Viakken

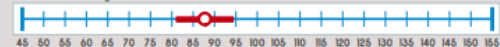


Verbale subtests

Woorden passen
 Woordbetekenissen
 Woordexclusie



Non-verbale intelligentiescore

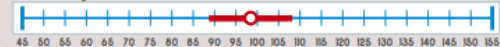


Intelligentiescore

88

90%
betrouwbaarheids-
interval
81 - 94

Verbale intelligentiescore

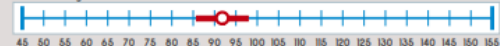


Intelligentiescore

99

90%
betrouwbaarheids-
interval
89 - 108

Totale intelligentiescore



Intelligentiescore

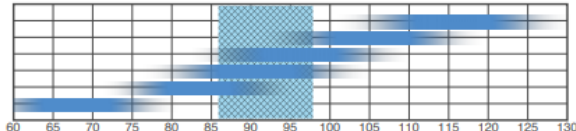
92

90%
betrouwbaarheids-
interval
86 - 98

Verschiil verbaal non-verbaal: niet significant

Advisering VO

VWO
 HAVO
 VMBO-TL
 VMBO-KBL
 VMBO-BBL
 PRO



Advies: VMBO-KBL of VMBO-TL

- Leeswijzer & profielblad ADIT zie www.hetabc.nl/kernprocedure
- Meer informatie ADIT zie <https://route8.nl/route-8/adit/>
- Let op! De balken geven alleen de verhouding aan binnen het profiel van de leerling (sterke/zwakke kanten). Leerlingen kunnen hierop niet vergeleken worden.
- Het ABC levert verslag bij het profiel incl. observaties/uitleg



4. Advies



School geeft een best passend advies op basis van alle verzamelde gegevens en maakt het Oki-doc gereed.

Let op! Indien ouders afzien van CAP onderzoek kan school er toch voor kiezen praktijkonderwijs te adviseren.

